

KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/1348**2020/EØS/40/49**

av 3. august 2015

om endring av forordning (EF) nr. 773/2004 om Kommisjonens saksbehandling i henhold til EF-traktatens artikkel 81 og 82(*)

EUROPAKOMMISJONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde,

under henvisning til rådsforordning (EF) nr. 1/2003 av 16. desember 2002 om gjennomføring av konkurransereglene fastsatt i traktatens artikkel 81 og 82⁽¹⁾, særlig artikkel 33,

etter samråd med Den rådgivende komité 19. juni 2015 og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Kommisjonsforordning (EF) nr. 773/2004⁽²⁾ fastsetter regler for blant annet Kommisjonens undersøkelser og innsyn i Kommisjonens saksdokumenter.
- 2) Karteller er avtaler eller samordnet opptreden mellom to eller flere konkurrenter med henblikk på å samordne den konkurransemessige atferden på markedet eller påvirke de relevante konkurranseparametrene gjennom for eksempel fastsettelse eller samordning av kjøps- eller salgspriser eller andre handelsvilkår, tildeling av produksjons- eller salgskvoter, deling av markeder og kunder, herunder samordning av anbud, import- eller eksportbegrensninger og konkurransebegrensende tiltak overfor andre konkurrenter. Slike praksiser er blant de mest alvorlige overtredelsene av traktatens artikkel 101.
- 3) Det ligger i sakens natur at hemmelige karteller ofte er vanskelige å oppdage og undersøke uten medvirkning fra foretak eller enkeltpersoner som deltar i dem. Kommisjonen anser derfor at det er i Unionens interesse å belønne foretak som har deltatt i denne typen ulovlig praksis, og som er villige til å erkjenne og avslutte sin deltaking og samarbeide med Kommisjonen i dens undersøkelser, uavhengig av resten av foretakene som deltar i kartellet. Forbrukernes interesse av å sikre at hemmelige karteller avdekkes og straffes, veier tyngre enn interessen av å bøtelegge, på et nivå som står i forhold til deres ulovlige opptreden, de foretakene som gjør det mulig for Kommisjonen å avdekke og stanse slik praksis. For dette formål har Kommisjonen hatt et lempningsprogram siden 1996. I lempningsprogrammet fastsetter Kommisjonen vilkår for når den kan belønne foretak som samarbeider med Kommisjonen i dens undersøkelse. Lempningsprogrammet har vist seg å være et effektivt verktøy som har gjort det mulig for Kommisjonen å avdekke og straffe tallrike hemmelige karteller. Siden lempningsprogrammet bidrar til å avdekke flere overtredelser og gjør den offentlige håndhevingen av reglene mer effektiv, virker det også avskrekkende mot kartelldannelse og danner i siste instans grunnlag for at skadelidte kan kreve erstatning for skaden de er påført som følge av disse overtredelsene.
- 4) Som del av samarbeidet kan foretak frivillig gi Kommisjonen foretakserklæringer i lempningssaker, som kan omfatte erklæringer fra nåværende og/eller tidligere ansatte i og representanter for foretaket. Foretakene kan imidlertid bli avskrekket fra å samarbeide med Kommisjonen dersom dette kan ha negative følger for deres stilling i en sivil sak.
- 5) I henhold til forordning (EF) nr. 773/2004 kan partene i saker som Kommisjonen behandler, samt tredjeparter, for eksempel klagere og andre berørte personer, få tilgang til visse opplysninger i Kommisjonens saksdokumenter.
- 6) Opplysninger innhentet i henhold til forordning (EF) nr. 773/2004 kan anvendes i forbindelse med rettergang eller forvaltningssaker som gjelder anvendelsen av traktatens artikkel 101 og 102. Det bør imidlertid ikke være mulig å bruke slike opplysninger i saker som er brakt inn for nasjonale domstoler, dersom dette på utilbørlig måte kan påvirke Kommisjonens effektive håndheving av traktatens artikkel 101 og 102.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 208 av 5.8.2015, s. 3, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 32/2018 av 9. februar 2018 om endring av EØS-avtalens protokoll 21 om gjennomføring av konkurransebestemmelser for foretak, se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 98 av 12.12.2019, s. 54.

⁽¹⁾ EFT L 1 av 4.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ Kommisjonsforordning (EF) nr. 773/2004 av 7. april 2004 om Kommisjonens saksbehandling i henhold til EF-traktatens artikkel 81 og 82 (EUT L 123 av 27.4.2004, s. 18). Forordningen er endret ved forordning (EF) nr. 1792/2006 (EUT L 362 av 20.12.2006, s. 1) og ved forordning (EF) nr. 622/2008 (EUT L 171 av 1.7.2008, s. 3).

- 7) For å sikre at foretak ikke avskrekkes fra frivillig å erkjenne sin deltaking i overtredelser av Unionens konkurranseregelverk innenfor rammen av Kommisjonens lempningsprogram eller forliksbehandling, vil andre parter få tilgang til en slik erkjennelse gjennom dokumentinnsyn i henhold til forordning (EF) nr. 773/2004 bare for at de skal kunne utøve sin rett til å forsvare seg i saker som Kommisjonen behandler. Disse opplysningene kan bare brukes ved prøving av saker ved Den europeiske unions domstol eller nasjonale domstoler som er direkte knyttet til saken som det er gitt innsyn i, og som gjelder enten fordelingen av en bot mellom kartelldeltakere eller prøvingen av et overtredelsesvedtak som er gjort av en nasjonal konkurransemyndighet.
- 8) Dessuten bør bruken av opplysninger som er innhentet i henhold til forordning (EF) nr. 773/2004, i saker ved nasjonale domstoler ikke på utilbørlig måte påvirke Kommisjonens pågående undersøkelse av en overtredelse av Unionens konkurranseregelverk. Dersom slike opplysninger ble utarbeidet av Kommisjonen i forbindelse med behandling av en sak om håndheving av Unionens konkurranseregelverk (f.eks. en meddelelse om innsigelser) eller av en part i en slik sak (f.eks. svar på anmodninger om opplysninger fra Kommisjonen), bør en part ikke kunne bruke disse opplysningene i en sak ved nasjonale domstoler før Kommisjonen har avsluttet sin sak mot alle sakens parter gjennom et vedtak gjort i henhold til artikkel 7, 9 eller 10 i forordning (EF) nr. 1/2003 eller på annen måte har avsluttet sin saksbehandling.
- 9) Reglene i denne forordning for behandlingen av foretakserklæringer i lempningssaker og av forliksmerknader bør også få anvendelse dersom foretakserklæringer og forliksmerknader som definert i artikkel 2 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/104/EU⁽¹⁾ om erstatningssøksmål ved overtredelser av konkurransereglene oversendes til Kommisjonen av medlemsstatenes konkurransemyndigheter i henhold til forordning (EF) nr. 1/2003.
- 10) Forordning (EF) nr. 773/2004 bør derfor endres —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

I forordning (EF) nr. 773/2004 gjøres følgende endringer:

- 1) Ny artikkel 4a skal lyde:

«Artikkel 4a

Kommisjonens lempningsprogram

1. Kommisjonen kan fastsette de kravene og samarbeidsvilkårene som kan danne grunnlag for belønning til foretak som deltar eller har deltatt i hemmelige karteller, for at de bidrar til å avsløre kartellet og fastslå at det foreligger en overtredelse, og frita dem for bøter eller nedsette bøter som de ellers ville blitt ilagt i henhold til artikkel 23 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1/2003 («Kommisjonens lempningsprogram»).

Fritak for bøter kan gis til det foretaket som først framlegger bevis som etter Kommisjonens oppfatning vil gi den mulighet til å foreta en målrettet inspeksjon eller fastslå en overtredelse av traktatens artikkel 101 i forbindelse med det påståtte kartellet. Bøtene kan nedsettes for foretak som gir Kommisjonen bevis for den påståtte overtredelsen som tilfører en betydelig merverdi til de bevisene Kommisjonen allerede er i besittelse av.

Kommisjonen vil gi fritak for eller nedsette boten innenfor lempningsprogrammet bare dersom foretaket ved forvaltningssakens avslutning har oppfylt de kravene og samarbeidsvilkårene som er fastsatt i lempningsprogrammet. Disse kan omfatte blant annet hvilken type opplysninger og beviser foretaket skal framlegge, og det videre samarbeidet som forventes fra foretakene i forbindelse med forvaltningssaken.

2. For å bli berettiget til fritak for eller nedsettelse av boten som ellers ville blitt ilagt, skal foretak frivillig gi Kommisjonen redegjørelser om deres kjennskap til et hemmelig kartell og deres rolle i dette, eventuelt i form av frivillige redegjørelser om slik kjennskap fra tidligere eller nåværende ansatte i eller representanter for foretaket (foretakserklæringer i lempningssaker). Slike foretakserklæringer i lempningssaker skal utarbeides særskilt til framlegging for Kommisjonen for å oppnå fritak for eller nedsettelse av bøter innenfor Kommisjonens lempningsprogram.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/104/EU av 26. november 2014 om visse regler for erstatningssøksmål i henhold til nasjonal rett ved overtredelser av medlemsstatenes og Den europeiske unions konkurranseregelverk (EUT L 349 av 5.12.2014, s. 1).

3. Kommisjonen vil gi partene mulighet til å framlegge foretakserklæringer i lempningssaker på annen måte enn skriftlig, herunder muntlig. Muntlige foretakserklæringer kan tas opp og transkriberes i Kommisjonens lokaler. Foretaket skal få mulighet til å kontrollere den tekniske nøyaktigheten av opptaket av dets muntlige erklæring i Kommisjonens lokaler og om nødvendig umiddelbart få korrigerende innholdet i erklæringen. Denne forordnings regler for foretakserklæringer i lempningssaker får anvendelse på slike erklæringer uansett hvilket medium de er lagret på. Allerede eksisterende opplysninger, dvs. bevis som foreligger uavhengig av Kommisjonens saksbehandling, og som er framlagt for Kommisjonen av et foretak i forbindelse med dets søknad om fritak for eller nedsettelse av boten, er ikke en del av en foretakserklæring i en lempningssak.»

2) Artikkel 8 nr. 2 oppheves.

3) I artikkel 10a nr. 2 skal tredje ledd lyde:

«Dersom forlikshandlingene går framover, kan Kommisjonen gi partene en frist til å forplikte seg til å følge forlikshandlingen gjennom innsending av forliksmerknader som gjenspeiler resultatene fra forlikshandlingene, og der de erkjenner sin deltaking i en overtredelse av traktatens artikkel 101 samt sitt ansvar. Disse forliksmerknadene skal utarbeides særskilt av de berørte foretakene som en formell anmodning til Kommisjonen om å gjøre et vedtak i deres sak som følge av forlikshandlingen. Før Kommisjonen fastsetter er frist for innsending av forliksmerknader, skal de berørte parter på anmodning og i god tid ha rett til å motta de opplysningene som er angitt i første ledd. Kommisjonen skal ikke ha plikt til å ta hensyn til forliksmerknader mottatt etter fristens utløp.

Kommisjonen vil gi partene mulighet til å framlegge forliksmerknader på annen måte enn skriftlig, herunder muntlig. Muntlige forliksmerknader kan tas opp og transkriberes i Kommisjonens lokaler. Foretaket skal få mulighet til å kontrollere den tekniske nøyaktigheten av opptaket av dets muntlige merknad i Kommisjonens lokaler og om nødvendig umiddelbart få korrigerende innholdet i merknaden. Denne forordnings regler for forliksmerknader får anvendelse på forliksmerknader uansett hvilket medium de er lagret på.»

4) I artikkel 15 gjøres følgende endringer:

a) Tittelen skal lyde:

«Artikkel 15

Dokumentinnsyn»

b) Nr. 1a skal lyde:

«1a. Etter at Kommisjonen har innledet en behandling i henhold til artikkel 11 nr. 6 i forordning (EF) nr. 1/2003, og for å gi partene mulighet til å framlegge forliksmerknader, skal den på anmodning og på de vilkår som er fastsatt i de relevante leddene, innvilge innsyn i de beviser og dokumenter som er beskrevet i artikkel 10a nr. 2. Når partene framlegger sine forliksmerknader, skal de derfor bekrefte overfor Kommisjonen at de vil kreve dokumentinnsyn i henhold til nr. 1 etter å ha mottatt meddelelsen om innsigelser, bare dersom meddelelsen om innsigelser ikke gjenspeiler innholdet i forliksmerknadene. Dersom forlikshandlingene er blitt avbrutt med én eller flere av partene, skal en slik part gis dokumentinnsyn i henhold til nr. 1 når en meddelelse om innsigelser er blitt rettet til denne parten.»

c) Nytt nummer 1b skal lyde:

«1b. Dokumentinnsyn i samsvar med nr. 1 eller 1a i en foretakserklæring i en lempningssak i henhold til artikkel 4a nr. 2 eller i en forliksmerknad i henhold til artikkel 10a nr. 2 skal bare gis i Kommisjonens lokaler. Partene og deres representanter skal ikke kopiere foretakserklæringer i lempningssaker eller forliksmerknader ved hjelp av mekaniske eller elektroniske midler.»

d) Nr. 4 utgår.

5) Etter artikkel 16 skal nytt kapittel VIa lyde:

«KAPITTEL VIa

BEGRENSNING AV BRUKEN AV OPPLYSNINGER INNHENTET I FORBINDELSE MED KOMMISSJONENS SAKS-BEHANDLING

Artikkel 16a

1. Opplysninger innhentet i henhold til denne forordning skal anvendes bare i forbindelse med rettergang eller forvaltningssaker som gjelder anvendelsen av traktatens artikkel 101 og 102.

2. Dokumentinnsyn i foretakserklæringer i lempningssaker i henhold til artikkel 4a nr. 2 eller i forliksmerknader i henhold til artikkel 10a nr. 2 skal gis bare med sikte på utøvelse av retten til å forsvare seg i saker som Kommisjonen behandler. Opplysninger som hentes fra slike erklæringer og merknader, kan brukes av den part som har fått dokumentinnsyn, bare når det er nødvendig for utøvelsen av retten til å forsvare seg i saker som behandles

a) ved Den europeiske unions domstoler i forbindelse med prøving av Kommisjonens vedtak eller

b) ved medlemsstatenes domstoler i tilfeller som er direkte knyttet til den saken som det er gitt innsyn i, og som gjelder

i) fordelingen mellom kartelldeltakere av en bot ilagt av Kommisjonen som de er solidarisk ansvarlige for, eller

ii) prøving av et vedtak der en medlemsstats konkurransemyndighet har fastslått en overtredelse av artikkel 101 i TEUV.

3. Følgende kategorier av opplysninger innhentet i henhold til denne forordning skal ikke brukes i saker ved nasjonale domstoler før Kommisjonen har avsluttet sin sak mot alle sakens parter gjennom et vedtak gjort i henhold til artikkel 7, 9 eller 10 i forordning (EF) nr. 1/2003 eller på annen måte har avsluttet sin saksbehandling:

a) Opplysninger som ble utarbeidet av andre fysiske eller juridiske personer med særskilt tanke på Kommisjonens saksbehandling.

b) Opplysninger som Kommisjonen har utarbeidet og sendt til partene i forbindelse med saksbehandlingen.»

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel 3. august 2015.

For Kommisjonen

Jean-Claude JUNCKER

President
